

B G 2

Een tinnen bord uit het bezit van Nicolaes-Josephus Maras, abt van de norbertijnenabdij Grimbergen (1733-1794)

Algemeen wordt aangenomen dat de Abdij van Grimbergen door Norbertus zelf werd gesticht vóór 1128. De Norbertijnen kwamen zich hier vestigen op verzoek van de Heren van Grimbergen die daarmee hun feodale macht wilden beveiligen en versterken.

De eerste abt heette Humbertus en hij zou, volgens de overlevering, vergezeld zijn geweest door twaalf medebroeders. Naast de verwerving van domeinen en hun ontginningen, kochten ze o.a. huizen in Mechelen, Vilvoorde en Brussel.

Geestelijke en materiële welvaart bereikte de Abdij vooral in de 15de eeuw (1).

Onder de kunstschaten die thans de abdij nog bezit, bevindt zich een bescheiden rond tinnen bord met accoladevormige randen. Het eenvoudig exemplaar met een doormeter van 23.3 cm wekt op het eerste gezicht geen bijzondere aandacht. Op de onderzijde van het plat, dat in het verleden vernieuwd is geweest, zijn er geen merken aangetroffen. Dit is noodzakelijk om het voorwerp toe te wijzen aan een productiecentrum of tinnegieterswerkplaats.

Behalve bovenvermelde schaarse gegevens bezit het bord een eigendomsmerk, aangebracht op de bovenzijde van de boord. Eigendomsmerken kunnen ons toelaten de eigenaars te leren kennen en derhalve het voorwerp te situeren in het leefklimaat waarin het eens dienstig was.

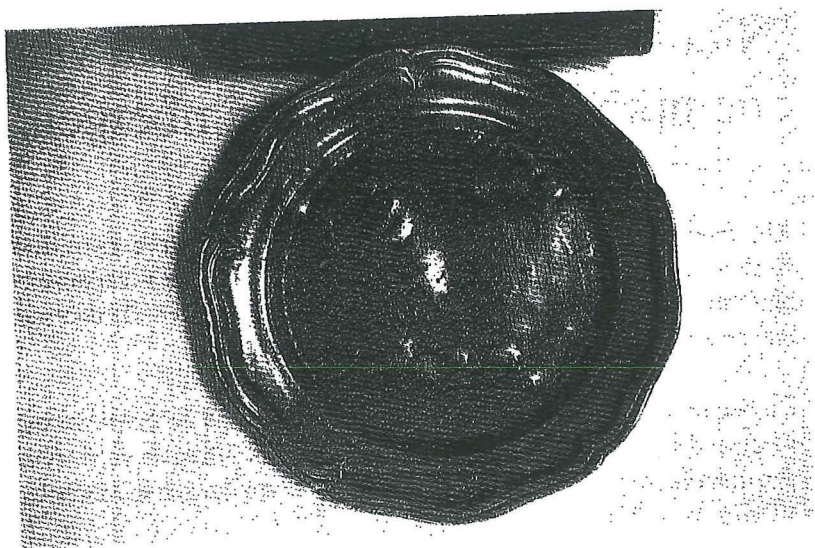
(1) Brochure "Grimbergen", VZW, Toeristische Federatie van Brabant, Brussel, 1988.

(2) Wapenbord van de Abten in het bezit van de Norbertijnenabdij van Grimbergen.

ESB: "Eigen Schoon & De Brabander"

LXXXVII ste jg. (2004)

Geschied- en Oudheidkundig Genootschap van Vlaams Brabant

*Tinnen bord van Abt Nicolaus Maras (Grimbergen).
Foto F. Meskens*

*Eigendomsmerk op tinnen bord: wapen van Abt Maras.
Foto F. Meskens*

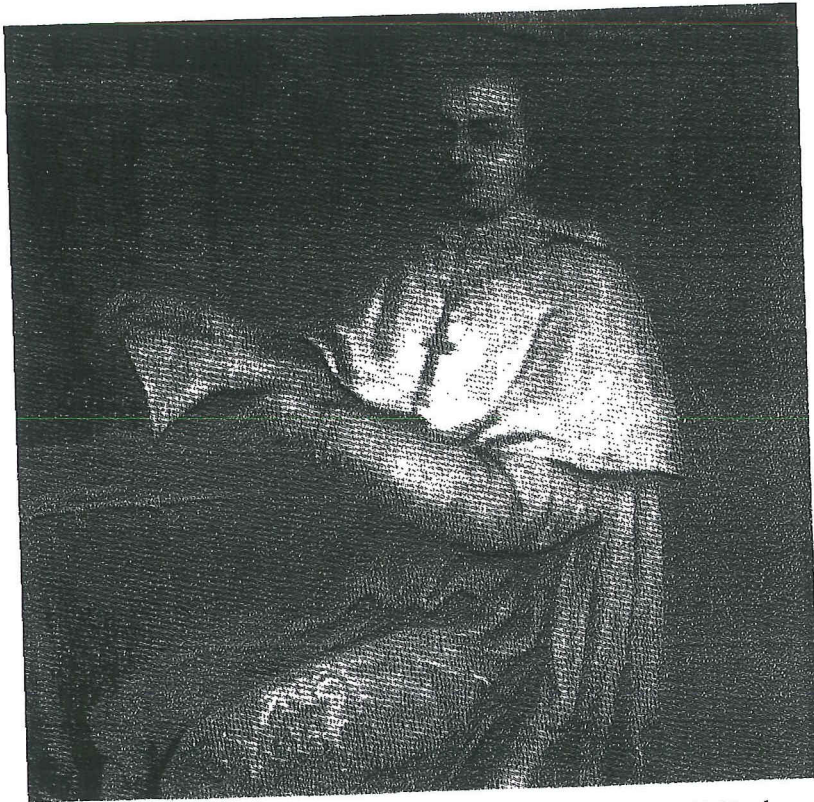
Het wapen van Abt Nicolaus Maras. Foto F. Meskens

Om deze reden heeft dit bescheiden tinnen bord (2), gegoten in Lodewijk-XV-stijl, de verdienste om uit de vergeethoek gehaald te worden. Het bord is gemerkt met het wapen van Nicolaes-Josephus Maras, laatste abt van het Ancien Régime, in functie van 1778 tot 1794 in de Abdij van Grimbergen (3).

Hij werd gedoopt op 18 april 1733 in de Sint-Niklaaskerk te Brussel (4). Vanaf 31 december 1756 vervulde hij de functie van prior en was leermeester van de novicen. In 1776 werd hij pastoor van de parochie Wemmel.

De gemeenschap verkoos hem tot abt op 27 maart 1778. De keizerin bekrachtigde de verkiezingsuitslag op 17 mei in hetzelfde jaar.

(3) *Interessante bijdragen over de Abten van Grimbergen, met inzonderheid over Abt Maras, zijn te vinden in: C.L. SPILLEMAECKERS, De abten van Grimbergen tot het einde van de 18de eeuw (1128-1794), Grimbergen, 1978; D. J. DELESTRÉ, Uit het verleden van Grimbergen, bewerkte en geannoteerde uitgave, Deel I, Grimbergen, 1978, en Deel II, idem, 1987, alsook J. VERBESSELT, 'De Parochie en de Abdij Grimbergen' in Het Parochiewezen in Brabant tot het einde van de 13de eeuw, Deel II, Pittem, 1964.*

Portret van Abt Nicolaus Maras (Abdij Grimbergen). Foto F. Meskens

Op 30 augustus 1778 werd hij gezalfd te Grimbergen door de kardinaal van Mechelen en hij zetelde datzelfde jaar als bijzitter van de Kanselier van Brabant en in de Kerkelijke Staat. Hij zal deze functie bekleden als laatste abt gedurende het Corporatief Stelsel. De abdij die beschermd was door de hervormingen van Jozef II, moest bezwijken tijdens de tweede inval van de Fransen in de Nederlanden. Nicolaes-Josephus Maras verliet de abdij van Grimbergen in de herfst van 1794 om toevlucht te zoeken in 's-Hertogenbosch en vervolgens te Amelo waar hij op 11 december 1794 stierf (5).

T.J. Dangis,

(4) S.A.B. Parochieregister 1733 - Sint-Niklaaskerk, vol. 468, f° 132. (Stadsarch. Brussel)

(5) *Monasticon Belge - tome IV - Province de Brabant, vol. 3, Luik, 1969.*